8 bl. : 1 Fr. weekblad voor de jeugd

Robbedoes

5e JAARGANG. - Nr. 34. - Afl. 239.
26 AUGUSTUS 1943.

Robbedoes, Ommeganckstraat 21, Antwerpen. - Abonnement : per kwartaal 12 fr. - per halfjaar 23 fr. - per jaar 45 fr. - Postchechrek. J. Dupuis, Zonen & Co, Nr. 3621.59,

(Vervolgt.)

Robbedoes VLIEGER

VRAGENBUS

JAN OLIESLAGERS V 3889. — We weten niet, welke plannen van vliegmodellen er nog verkrijgbaar zijn. Wend u hiervoor tot een gespecialiseerde firma. Ziehier de namen van enkele Amerikaansche fabrieken, die gevechtsvliegtuigen bouwen : Curtiss, Boeing, Douglas.

L. VAN DEYK, Mechelen. — Het lidmaatschap van RVC kost 0,50 fr., het kenteeken kost 3,50 fr. Robbedoes verkoopt geen plannen of modelvliegtuigmateriaal.

VAN ROEY, Mechelen. — Als geheimschrift wordt door de RVC het morse-alphabet gebruikt.

LOUIS VAN DIJCK, Baal. — De rubriek « Omroep » verschijnt niet meer, wegens het misbruik dat er door sommigen van gemaakt werd.

VLIEGER BOB V 4418. — Robbedoes zelf verkoopt geen modelvliegtuigmateriaal. U kan zich dus tot iedere gespecialiseerde firma wenden. Een hoogtemeter vân een vliegtuig is gebaseerd op de werking van een barometer en geeft dus den druk aan. Deze druk verandert met de hoogte boven den zeespiegel. Hierdoor komt het, dat de hoogtemeter niet verandert, als de grond, waarboven gevlogen wordt, groote oneffenheden vertoont.

VLIEGENDE VLAMING V 4725. — Zooals wij reeds dikwijls schreven, verkoopt Robbedoes geen plannen. Een sesquiplan is een anderhalfdekker, d. i. een tweedekker, waarvan de ondervleugel maar half zoo breed is als de bovenvleugel. 15/10 beteekent inderdaad 1,5. In uw brief waren geen 2 fr. ingesloten, zoodat we u niet persoonlijk hebben kunnen antwoorden.

BLAUWVOET V 4726. — De « Vragenbus » is gratis voor alle Robbedoeslezers.

DEDRIE GEORGE, Hoboken. — Om lid te worden van de RVC volstaat het, 4 fr. te betalen en daarbij uw naam, voornaam, volledig adres, geboortenaam en -datum, en deknaam op te geven. Indien ge geen kenteeken verlangt, bedraagt het inschrijvingsgeld slechts 0,50 fr.

ADELAAR V 4105. — Een thermiek vliegmodel is een vliegmodel, dat zeer licht gebouwd en zoo gebruikt wordt, dat het nut trekt uit de thermische (warme) luchtstroomingen.

VLIEGENDE BLAUWVOET V 4455. — Vliegtuigtechniek is de kennis van het bouwen van en 't vliegen met vliegtuigen. Inderdaad zijn er nog wel boeken over vliegen en zweefvliegen verkrijgbaar. Momenteel kan men alhier niet leeren vliegen.

...???... V 4326. — Om als piloot bij de verkeersluchtvaart te worden aangenomen, moest men reeds vele jaren ervaring hebben. Meestal werden bij de SABENA militaire vliegers aangenomen. Inderdaad zou een zweefvliegtuig ook een bom kunnen vervoeren, als het zweefvliegtuig groot genoeg is en de bom niet te zwaar. Opdat een vliegtuig stijgt, moeten de vleugels draagkracht vormen. Deze draagkracht wordt gevormd door de verplaatsing van deze vleugels tegenover de omringende lucht. Opdat een bepaald vliegtuig zou kunnen starten, moet het b. v. met een snelheid van 100 Km./u. tegenover de omringende lucht voortbewegen. Met een grondsnelheid van 100 Km./u. en 30 Km./u. mee-wind wordt tegenover de lucht slechts een snelheid van 100 — 30 = 70 Km./u. ontwikkeld. Indien het vliegtuig echter een grondsnelheid van 70 Km./u. ontwikkelt, met een tegenwind van 30 Km./u., dan heeft het in werkelijkheid tegenover de omringende lucht een snelheid van van 70 + 30 = 100 Km./u. Ik hoop, dat het u hierdoor duidelijk zal geworden zijn, waarom een vliegtuig met tegenwind moet starten.

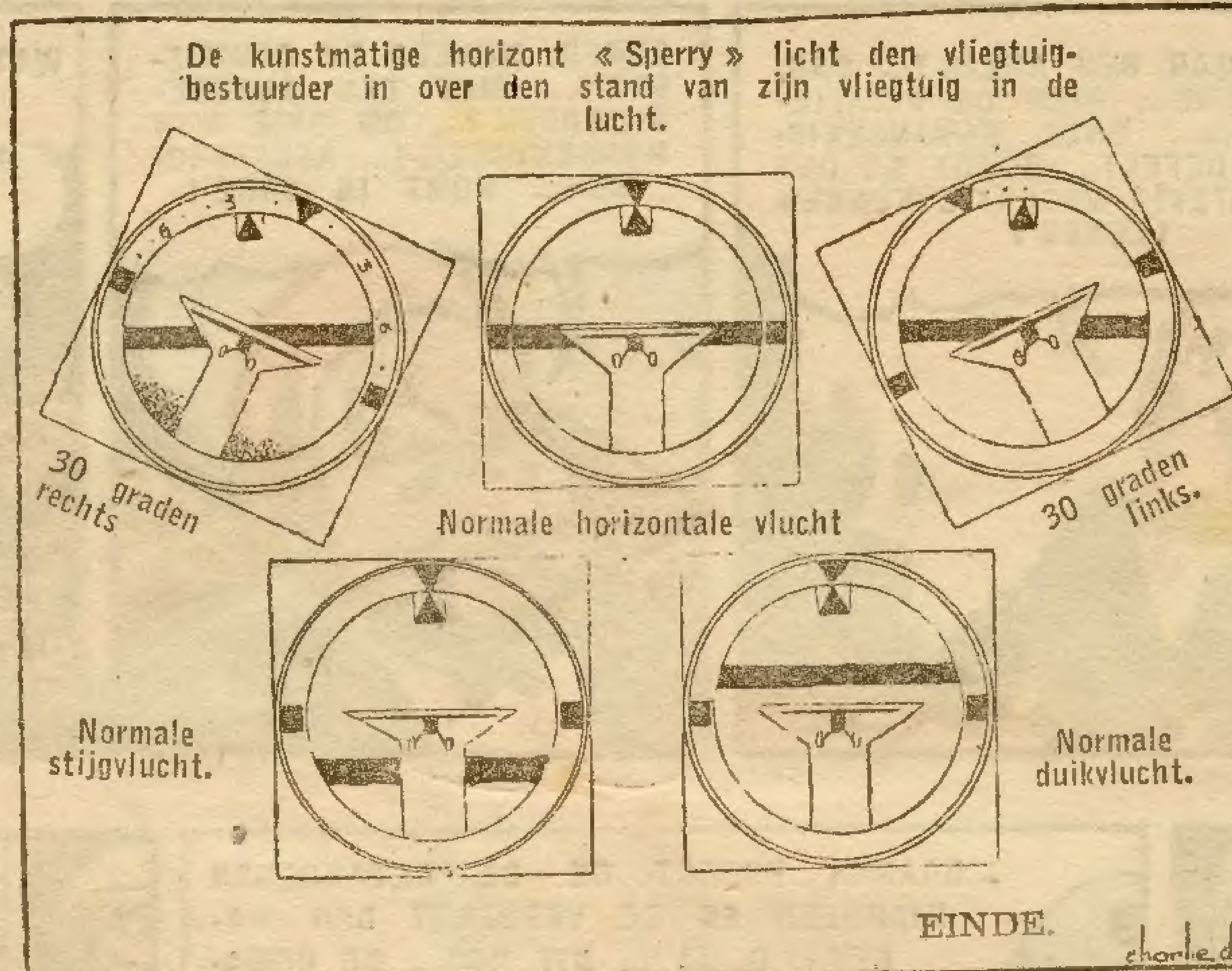
L. B., Tessenderloo. — Wij bezitten deze catalogen niet. Schrijf rechtstreeks aan deze firma.

R. T., Mortsel. — Ja zeker, er mogen nog clubs van de RC gevormd worden.

INSPECTEUR ROBERT V 4622. — Om zijn bommen af te werpen, doet een normaal bomvliegtuig geen speciale bewegingen in de lucht.

VLIEGEND SINJOORKE V 4581. — PK is paardekracht ; LG is leeggewicht ; TG is totaalgewicht ; VLB is vliegbereik ; MS is maximum snelheid ; KS is kruissnelheid.

WIJ LEEREN VLIEGEN...

J. H., Edegem. — Als ge regelmatig de rubriek « Robbedoes Vlieger » leest, zult ge dit adres wel reeds bemerkt hebben. Bestel daar het plan Baby. Dat is een eenvoudig modelvliegtuig.

ADUATUCA V 2466. — Moesten alle Robbedoes Vliegers de « Vragenbus » zoo volledig en aandachtig doorlezen als gij het doet, dan zouden we zooveel niet in herhalingen moeten vallen.

ADJ. CHEF SCHENTKE V 3376. — Tot onze spijt mogen we op uw voorstel niet ingaan.

BLUE BIRD V 3739. — Er bestaat een zeer interessant boek over vliegtuigmotoren, n. l. : « Vliegtuigmotoren ». Op uw tweede vraag kunnen we niet antwoorden.

KITTHHAWK V 4853. — De Blackburn Skua is een Engelsch duikbomvliegtuig, uitgerust met één Bristol Perseus schuivenmotor XII van 900 pk. VB 14,025 - VO 29,60 - H 4,32 - L 10,85 - TG 3733 - VLB 1065 - HG 6000 - MS 375 - KS 232 - LS 114 - intrekbaar onderstel - tweedekker - 4 vaste MG's - één beweegbare MG achterin de stuurhut. Dit boek bestaat niet in het Nederlandsch.

MOSQUITO MUSTANG V 3694. — De Fairey Fulmar is een éénmotorig oorlogsvliegtuig van Engelsche constructie. De beschrijving van de Bristol Beaufighter werd gepubliceerd in Afl. 205. De Grumman Martlet F4F3 is een Amerikaansch oorlogsvliegtuig, uitgerust met een 9 cyl. luchtgekoelden motor van 100 pk. VB 11,40 - H 2,7 - MS 520.

SAROLEA V 4340. — Silverspruce is een in den vliegtuigbouw (houtconstructie) veel gebruikte houtsoort.

KAP. ROGGE V 4773. — Al dit materiaal is verkrijgbaar bij gespecialiseerde firma's. Robbedoes verkoopt dit niet.

LT. KOL. SP. V 4876. — We hebben uw bestelling overgemaakt aan deze firma en verzoeken u, in 't vervolg uw bestellingen rechtstreeks aan deze firma te richten. Op uw eerste vraag kunnen wij niet antwoorden. De gevraagde MS zijn : Vickers Spitfire : 587. — Hawker Hurricane : 536. — B. P. Defiant : 480. Er zijn verschillende types duikbomvliegtuigen, o. a. de Ju. 87 « Stuka », de Junkers 88, de Ha 137b, de Blackburn Skua, enz. Dit laatste is een Engelsch vliegtuig. Inderdaad had Duitschland vroeger ook tweedekkers in gebruik. Om vlieger te worden, moet men vlieglessen nemen. Dit is thans alhier niet mogelijk. Er bestaat maar één middel, d. i. voorloopig vliegmodellen bouwen. Na den oorlog zal er weer mogelijkheid bestaan om te zweefvliegen en te vliegen. Inderdaad bezit Duitschland nog meerdere types jachtvliegtuigen, o. a. Dornier Do. 29, Focke Wulf 190, Focke Wulf 193, Heinkel He. 113, Messerschmitt 210, enz. Robbedoes verkoopt geen luchtvaarttijdschriften.

VLAAMSCHE VLIEGER V 5023. — We hebben uw bestelling overgemaakt. Gelieve in 't vervolg rechtstreeks uw bestellingen te doen, zonder hiervoor langs Robbedoes te passeeren, daar wij hiermee niets te zien hebben.

FLUITENDE CARTOUCHE. — Bedoelde 10 % worden nog steeds toegekend op alle bestellingen van materiaal (dus niet van boeken en plannen). Alle bestellingen en vragen om inlichtingen nopens materiaal of plannen, die nog in voorraad zijn, moeten rechtstreeks aan de gespecialiseerde firma's gestuurd worden. Robbedoes heeft daarmee geen uitstaans.

POLIDOOR V 4396. — Reeds antwoord gekregen van uw correspondent ? Bevalt hij u ? De vragenbus verschijnt verder wekelijksch onder de rubriek « Robbedoes Vlieger » Om piloot te worden, moet men eerst leeren vliegen en dit is alhier momenteel niet mogelijk. Regelmatig verschijnen in deze rubriek als antwoord op vragen, die ons door Robbedoes Vliegers gesteld worden, de titels van interessante luchtvaartboeken. Misschien vindt ge daartusschen iets, dat u bevalt.

BOB.

NONKEL RIK'S POPPENKAST IN ACTIE !

Zondag, 29 Augustus, om 3 u., in het Poppentheater, St.-Jacobsmarkt 25, Antwerpen

Maandag, 30 Augustus, om 5.30 u., in de zaal « St.- Jakob », Kerkstraat, Kapellen.

Dinsdag, 31 Augustus, om 5 u., in de zaal « Volksvriend », Putte-Grens.

Woensdag, 1 September, om 5 u., in de zaal « Vox », Bredabaan 523, Merksem.

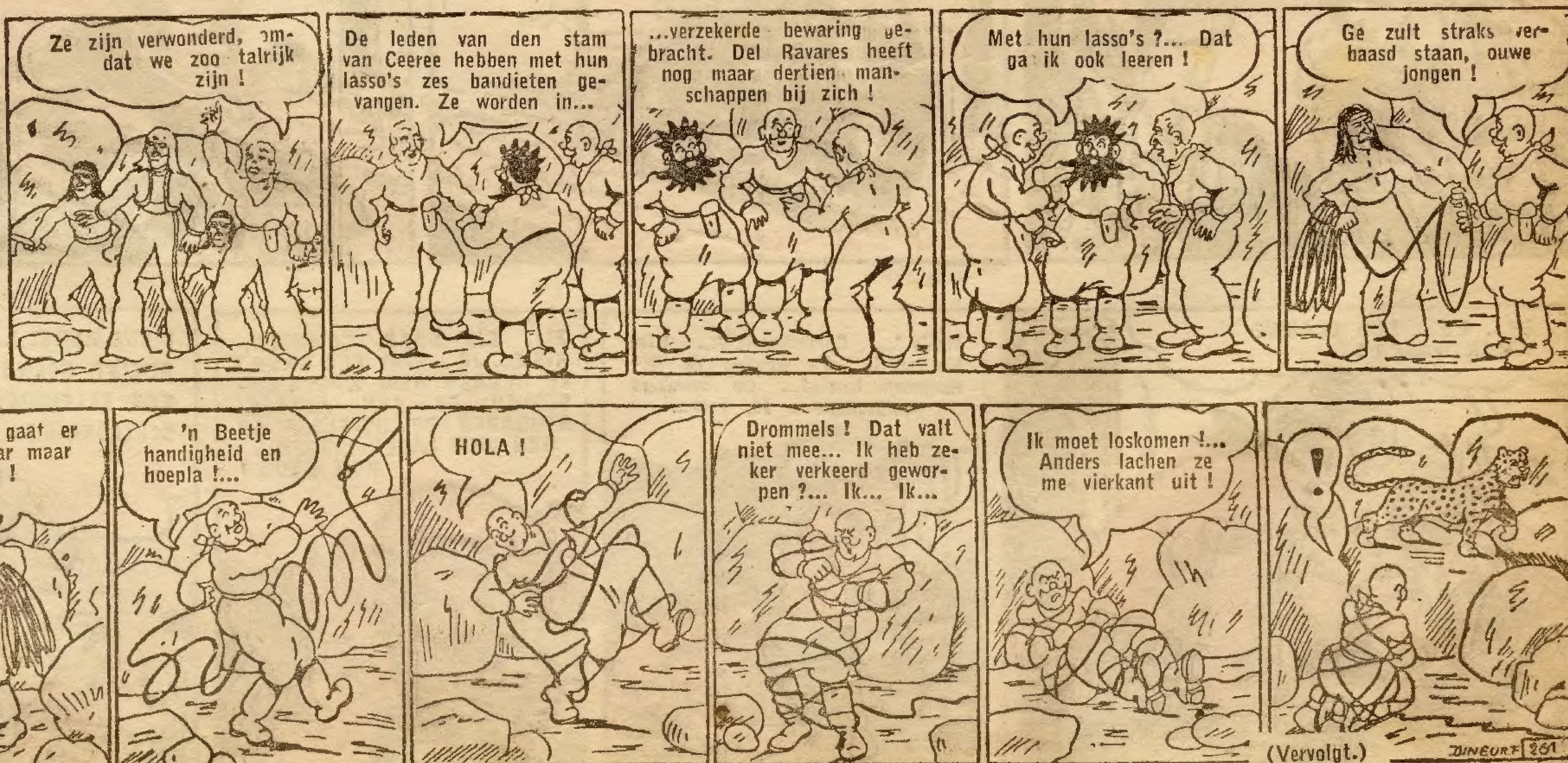
Donderdag, 2 September, om 3 u., in de zaal « Renova », Antwerpschestraat, Lier.

Op het programma :

ROBBEDOES IN DE MAAN

De grootste reis van onzen rakker ! Robbedoes in zijn raket ! De maanbewoners ! Een daverend avontuur !

Prijzen der plaatsen : 3, 4 en 4,50 fr. Leden der Robbedoesclubs (R. C. of R. V. C.) hebben op vertoon van hun lidkaart 50 ctm. vermindering op alle vertooningen.

Er gebeuren soms van die dingen, die 'n gewonen mensch met verbijstering slaan. De schrik slaat hem om het hart, hij verliest er het hoofd bij, hij wordt radeloos en redeloos...

Zooiets overkomt 'n gewonen mensch...

Maar met 'n Robbedoesrakker zal zooiets niet gebeuren.

Hij raakt nooit de kluts kwijt...

Hij houdt altijd 't hoofd koel...

Hij is een jongen (of meisje !) uit één stuk ! Want... hij heeft 'n Robbedoes Eerewet, die hij door dik en dun beleeft ! ! !

Hij is moedig en eerlijk !

Hij is tuchtvol en plichtsgetrouw !

Hij is steeds vroolijk en opgewekt, ook als 't moeite kost !

Hij is trouw !...

Kijk, beste jongens en meisjes van Robbedoes, vandaag moeten jullie eens toonen, dat je al die Robbedoesdeugden werkelijk bezit.

Want er dreigen sombere wolken aan den Robbedoeshemel. Ons Robbedoesblad, dat alle oorlogsstormen tot nu toe zegevierend doorworsteld heeft, zal binnenkort niet meer mogen verschijnen.

Het nummer van 2 September a. s. zal voorloopig het laatste Robbedoesnummer zijn, dat verschijnt. (Dus na dit nummer verschijnt er nog één.)

Maar daarom laten we den moed niet zinken, hé, rakkers ? Daarom gaat onze Robbedoestrouw geen oogenblik aan het wankelen ! Onze club blijft voortbestaan ! Snuffeltje blijft op zijn post en jullie mogen hem steeds schrijven, want antwoorden zal ie ! Onze Robbedoescorrespondenten blijven correspondeeren...

En dan : Robbedoes zelf is ook 'n taaie, hoor !

Hij laat zijn trouwe rakkers en rakkeresjes zoo maar niet in den steek. Ken je de Robbedoesalbums in allerlei kleuren en formaten ? Ken je het nieuwe Robbedoesspel, dat binnenkort overal te koop zal zijn ?

Ken je... ? Och, er zijn nog honderden manieren, waardoor Robbedoes aan zijn getrouwen zal blijven toonen, dat hij nog springlevend is. Hou dus je dagbladverkooper te vriend... Vraag hem, dat hij je waarschuwt, telkens als er iets van de Robbedoes-uitgeverij verschijnt. Ga zelf zoo nu en dan 'ns vragen. Dan zal je 'ns zien, dat Robbedoes zelf ook steeds moedig, eerlijk, trouw en opgewekt is, zelfs als het moeite kost.

En om dat te bewijzen, begint Snuffeltje maar aanstonds met het beantwoorden van zijn brievenstapel... Ha ! **BLIKSEM JOE X** uit Gent vraagt me juist, hoe je aan 'n **blauwe plek** » komt. « Door een schop onder je broek », zegt Piet Kwabbernoot, maar ik zeg : Het is een kleine inwendige bloedstorting, zooals bij een buil b. v., vandaar de kleur. Koude omslagen met zout- of azijnwater, of een compres van kamferhoudende alcohol zijn de reddende engelen. Het is natuurlijk nog beter, den schop-onder-de-broek te ontwijken, zoodat de « schopper » een gat in de lucht trapt !

De lucht, Bliksem Joe, speelt de hoofdrol in je tweede vraagje : **Wat is de bladgroenverrichting ?** Onze geleerden hebben vastgesteld, dat een blad uit tal van scheikundige stoffen bestaat, die allen uit den grond komen, behalve de zuurstof, welke de plant door haar ademhaling uit de lucht haalt, en de koolstof, die er door de bladgroenverrichting wordt ingebracht. Hoe gebeurt dit nu ? Onder samenwerking van het zonnelicht en het bladgroen ontbindt het koolzuur van den lucht ten eerste tot zuurstof, die weer uitgeworpen wordt, en ten tweede tot koolstof, welke de plant behoudt. We heeten deze werking koolstofassimilatie ! Uit koolstof ontstaan koolhydraten en uit koolhydraten vetten en eiwitten. Met deze vetten, eiwitten en koolhydraten worden nu de nieuwe plantendeelen opgebouwd. Deze stoffen moeten naar de groeiplaatsen : dit gebeurt 's nachts. De planten ademen dan zuurstof in en laten koolzuur los. Vandaar het nut en het mogelijke gevaar van planten in de slaapkamer.

En nu, rakkers, iets over **de twaalf teekenen van den dierenriem !** Wat voor geheimzinnigheden toch, hé ? De dierenriem is een denkbeeldige gordel aan den hemel met de meestal naar dieren genoemde twaalf « sterrenbeelden » (of « hemelteekens »), welke de zon jaarlijks doorloopt (schijnbaar, hoor, denkt aan Copernicus !) De eerste drie teekens, de Ram, de Stier en de Tweelingen, heeten lenteteekens. Welke sterren die beelden bevatten, zal onze rakkers minder interesseeren dan de zonderlinge namen ! Deze benamingen zijn veelal willekeurig en hebben gewoonlijk geen betrekking op een bepaalden vorm. Van in oeroude tijden trachtten de menschen uit dien puzzle van sterren wijs te worden. Al spoedig ondervond men, dat ze ten opzichte van mekaar een zekere plaats innamen. Vandaar dat onze oude Egyptenaren, Grieken, Romeinen, Arabieren en andere volkeren naar middelen zochten om die hemellichamen te groepeeren. Zij trokken denkbeeldige lijnen van de eene ster naar de andere en bekwamen sterrenbeelden, die ze allerlei namen gaven uit de sagen, legenden, enz., welke hun lief waren. Piet Kwabbernoot en sommige rakkers met veel verbeelding vinden tusschen die benamingen en de « sterrenbeelden » wel een gelijkenis ! Onthouden wij echter goed, dat de sterren van eender welk « beeld » met mekaar niets gemeens hebben en misschien millioenen en millioenen mijlen van elkander staan. Wij, arme, aardsche toeschouwers kunnen dit verschil in afstand niet meten en daarom zijn we zoo verbazend stoutmoedig... er figuurtjes uit te knippen !

Ja, rakkers, die Ouden waren geleerde kerels, en zij hadden machtige koningen en heerschers. Onze rakker **ANDRE MINNE** uit Nukerke heeft het klaargespeeld, in een zevental vraagjes een stevige brok oude geschiedenis te kamoefleeren. We zullen er eens een drietal uitpikken... De eerste koning van het oude Medië was Dejoces, de stichter van de stad Ecbatana. Deze vorst werd ongeveer 710 jaar voor J. Chr. geboren. Hij vereenigde al de Mediërs, die te voren in afzonderlijke stammen leefden, vaardigde wijze wetten uit, beschaafde een bijna nog wild volk, en na een gelukkige regeering van ongeveer drie-en-vijftig jaar volgde zijn zoon **Phraortes** hem op. Vooral die stad Ecbatana is bekend gebleven : zij was door zeven kringvormige versterkingen omgeven ! Nog geen twee eeuwen later leefde er te Babylonië de machtige en overbekende **Nabuchodonosor**, zijn opvolger heette Cyaxares, waarvan in de geschiedenis niets belangrijks vermeld wordt.

Hoeveel Farao's er geregeerd hebben gedurende de zes eerste dynastieën, is niet bekend. Dat is al vijf duizend jaar en langer geleden, rakker !

PINOKIO uit Roeselare heeft het over allerlei « lange » dingen. Zoo b. v. de **Mississippirivier** (Vereenigde Staten), die 4620 Km. lang is, de **walvisch**, die gemakkelijk 20 m. lang is en... **de hoogste berg**, waar ik verleden keer, geloof ik, nog over schreef ! Lezen onze rakkers eigenlijk wel echt aandachtig, al wat Snuffeltje neerpent ? Ik vrees soms van niet... Onze rakker **WINNETOU** uit... Sjiekamaka zou dan al weten, dat er geen boeken uitgeloofd worden voor het aanwerven van leden. (Maar na den oorlog zal dat wel in orde komen, hoor !) Onze **JAN BREYDEL** uit Berlaar zou dan ook weten, hoe het met de « uitvinding » van de electriciteit in mekaar zit. (Zie verder.) Onze **TIJL UILENSPIEGEL** uit Gent zou reeds de geschiedenis van de fiets kennen, alsook de « familienaam » van onzen Koning. Maar... Snuffeltje zal zijn goed hart nog eens toonen en eens laten zien, dat hij geen oude brombeer is ! Onze vorst, **Leopold III**, werd op 3 December 1901 te Brussel geboren, zijn geslachtsnaam is van Saksen-Koburg. Het Belgisch volkslied, de Brabançonne, werd in 1830 door Jenneval gedicht en door Van Campenhout getoondicht.

En nu, **JAN BREYDEL**, nog met twee vraagjes : **Hoe werkt de duikerklok ?** Dit toestel dient om kleinere grondwerken, b. v. een pijler, onder water te bouwen. Hebben jullie al opgemerkt, rakkers, wanneer een glas, met de opening van onder, in het water geduwd wordt, dat het water slechts voor een klein gedeelte in het glas komt ? De lucht, die in het glas aanwezig is, kan nergens ontsnappen en hoe dieper het gaat, hoe meer deze lucht, onder den voortdurend grooter wordenden waterdruk, samengeperst wordt. De duikerklok is zoo'n glas in 't groot. Aan den binnenkant zijn er aan den wand banken aangebracht voor de werklieden, schabben voor gereedschap, enz. Deze werklieden moeten dus geen duikerpak aandoen, want ze arbeiden in het droge. Natuurlijk, dat zulke klokken een eerbiedwaardig gewicht moeten hebben om mooi te blijven liggen. Als Snuffeltje meer plaats had, dan kon hij er teekeningen bijvoegen, die jullie alles nog veel duidelijker zouden maken. Hetzelfde geldt voor het andere vraagje : **Hoe werkt de draadlooze telegrafie ?** Wanneer een rakker een steentje in 't water werpt, ontstaan er kringen, die langzaam uitdeinen. Hetzelfde gebeurt in de lucht bij het voortbrengen van geluiden. Deze geluidsgolven worden in het zendstation in electrische golven omgezet en den aether ingezonden op een zekere « golflengte ». De antenne van den ontvangpost vangt deze golven op en deze worden door het ontvangapparaat in onze huiskamer (het z. g. radiotoestel) in geluidsgolven omgezet. Eenvoudig, niet ? In werkelijkheid is het iets zeer ingewikkelds.

VLAAMSCHE RAKKER uit Willebroek neemt electrische proeven thuis, in het stopkontakt ! En op zekeren dag werd hij langs het eene gaatje stroom gewaar en langs het andere niet. Als onze Vlaamsche rakker met het zonderlinge stroomgevoel niets inzit, kan hij zijn experiment nog eens herhalen, maar dan moet je zorgen, in de andere hand een draad te hebben, die in den grond gaat... (Alleen bij een gewonen huishoudstroom doen, hoor !) En voelt hij dan nog « niets », dan zou ik dat stopkontakt maar eens goed laten onderzoeken, want dat schijnt mij iets onbegrijpelijks. Voor die uitvinding van de schrijfmachine, je vroegere Robbedoesnummers raadplegen, hé ? Je filmvraagje stel ik voorloopig uit wegens plaatsgebrek, hé, rakker. Maar misschien stel je ook belang in het vraagje van **EGMONT** uit Wilrijk : **Hoe zelf foto's ontwikkelen ?** De zilverzouten van ons rolfilmpje worden onder invloed van het licht aangetast : de fotograaf zegt, dat er een « sluimerend beeld » op staat. In een volledig donkere kamer wordt het filmpje afgewasschen en in het ontwikkelingsbad gelegd (vloeistof bij drogist koopen). Daarna wordt het gefixeerd in het fixeerbad, na enkele minuten haalt men het er uit en wascht het zorgvuldig af. We bekomen een negatief, een plaatje waar donker is wat licht moet zijn, en omgekeerd. Nu schuiven wij in een speciaal drukraampje een fotopapier achter het negatief (gevoelige lagen tegen elkaar) en belichten het gedurende een oogenblik. Het belicht papier wordt verder op dezelfde wijze behandeld gelijk het rolfilmpje. Ik moet bekennen, rakkers, dat deze gegevens onvoldoende zijn om er aan te beginnen, daarom : loopt even een fotowinkel binnen en vraagt er een brochuurtje over fotografie ! Maar nu hebben jullie al een idee, niet ? Mooie foto's ontwikkelen vergt heel wat ondervinding ! **TECUMSEH** uit Sint Niklaas vraagt zich zelfs af, hoe sommige figuren, de z. g. watermerken, in het papier komen ! Jullie kennen toch allemaal die schooljongen op z'n bank, die alleen maar te voorschijn komt wanneer we het blad tegen het licht houden ? Zulke beelden zijn verdunningen van het papier en worden tijdens de fabricatie machinaal aangebracht. (Te Sint Niklaas zijn ongeveer 100 leden). Het papier brengt ons natuurlijk bij de schrijvers. (Over jouw schrijver, Tecumseh, is er nergens wat te vinden, hoor.) Wie las er nog nooit de machtige avonturen van Robinson Crusoë, het meesterwerk van **Daniel Defoe ?** Deze auteur, **KAPITEIN GRANT** uit Borgerhout, werd in 1663 te Londen geboren en stierf er in 1731. Hij was staatsman, journalist en romancier. Eerst behoorde hij tot de liberale volkspartij, ging over naar de koningsgezinden en verliet deze laatste weer ten voordeele der eerste... Hij zat verscheidene malen in de gevangenis ! Buiten zijn Robinson Crusoë, een prachtig boek, dat in alle Europeesche talen werd overgezet en talrijke bewerkingen onderging, is er van hem niet veel bekend gebleven.

Enkele bizonderheden uit de geschiedenis der Vereenigde Staten ! Dat is wel wat vaag, hé, rakker ? Of moet Snuffeltje een dik boek schrijven ? Laat ik je liever wat over den genialen **Wolfgang Amadeus Mozart** vertellen. Hij werd in 1756 te Salzburg (Oostenrijk) geboren en stierf in 1791 te Weenen. Reeds op vijfjarigen leeftijd componeerde hij voor het klavecimbel ! Van toen af bezocht hij met zijn zuster, die ook zeer muzikaal aangelegd was, onder vaders leiding : Duitschland, de Nederlanden en Frankrijk, om er in de voornaamste steden uitvoeringen te geven. Aan de machtigste hoven werden zij ontvangen en overal oogstten zij roem. Op dertienjarigen leeftijd dirigeert hij zijn opera's te Milaan ! Teruggekeerd te Salzburg, wordt Mozart concertmeester van den aartsbisschop. Later begeeft hij zich weer op reis, waarna hij zich voor goed te Weenen vestigt. Niettegenstaande zijn genie moest hij voortdurend tegen de jaloersche kuiperijen van zijn vijanden strijden. Frederik-Willem II bood hem de rijkelijk betaalde plaats van hofkapelmeester aan, maar Mozart hield te veel van zijn Oostenrijk en stierf er in armoe. Geen komponist was ooit zoo vruchtbaar en zoo veelzijdig : opera's, missen, liederen, dansen, klavierstukken vloeiden in verbluffend tempo uit zijn pen. « Mozart is na Beethoven de geniaalste musicus ; hij verbindt Duitsche innigheid met Italiaansche melodie, en diep gevoel met komische kracht, waardoor hij de schepper is der Duitsche komische opera. »

En nu, rakkers, vraagt **SURCOUF, KONING DER VRIJBUITERS** uit Gent II mij, wat over **de inwendige inrichting van de duikboot** te vertellen. Ja, daar zou ik ook weer een boek over kunnen schrijven ! Er bestaan zoovele soorten... Een algemeene indeeling is de volgende. Van voor naar achter : torpedolanceerbuis, periscoop, machines, in 't midden ballast, dan weer machines en achteraan de schroef met het zijstuur. Tusschen in zijn de verblijfplaatsen der bemanning gevestigd. Surcouf moet maar eens trachten, een boek handelend over dit onderwerp machtig te worden ; in geuren en kleuren wordt er daar over verteld !

En als slot daagt daar nog **BLIKSEM JOE** uit Bornem op, met een gedichtje. Hij vergelijkt het dichten bij... het aanwerven van leden ! Hoe rijmt men dat te zaam ? Wat is het gemakkelijkst, rakkers ? Snuffeltje weet het, hoor... En Piet Kwabbernoot is het met me eens : leden aanwerven ! Welke rakker zou er nu eens niet in slagen, eer de maand om is, een vriend bij onze groote familie in te lijven ? Vooral nu er voor onze club zulke harde dagen op komst zijn ! Toont nu uw onwankelbaren Robbedoestrouw, rakkers ! En hoe denk jij er over, Sjarel de Zetter ? — Dat het tijd is, Snuffelaar, zet er maar gauw je pootje onder !

Daarom, rakkers, roept met mij in koor :

MET ROBBEDOES VOORUIT EN VOORAAN !

Jullie trouwe Snuffeltje.

CLUBNIEUWS

Rakker Claeijssens vraagt, of alle rakkers van **Zelzate** in zijn club zouden willen komen. Zich wenden : Westragel 31, Zelzate.

De rakkers van **Kortrijk** zetten na het verlof hun werking voort en zullen regelmatig vergadering houden. Hetzelfde geldt voor hun voetbalclub, die ze Kortrijksche Robbedoes Boys gedoopt hebben ! Voor alle inlichtingen : Simon Stevinstraat 40, Kortrijk.

R. C. Noorderzonen, **Knokke-aan-Zee**, richt dezen winter een voetbaltornooi in. De ploegen, tusschen Wenduyne en Knokke, die aan dit tornooi willen deelnemen, moeten zich laten inschrijven, ten laatste op 8 September. Schrijven aan H. Vancoellie, Lippenslaan 113, Knokke, ofwel een briefje in de bus werpen : Weststraat 103, Blankenberge.

DE BLAUWE SPERWER

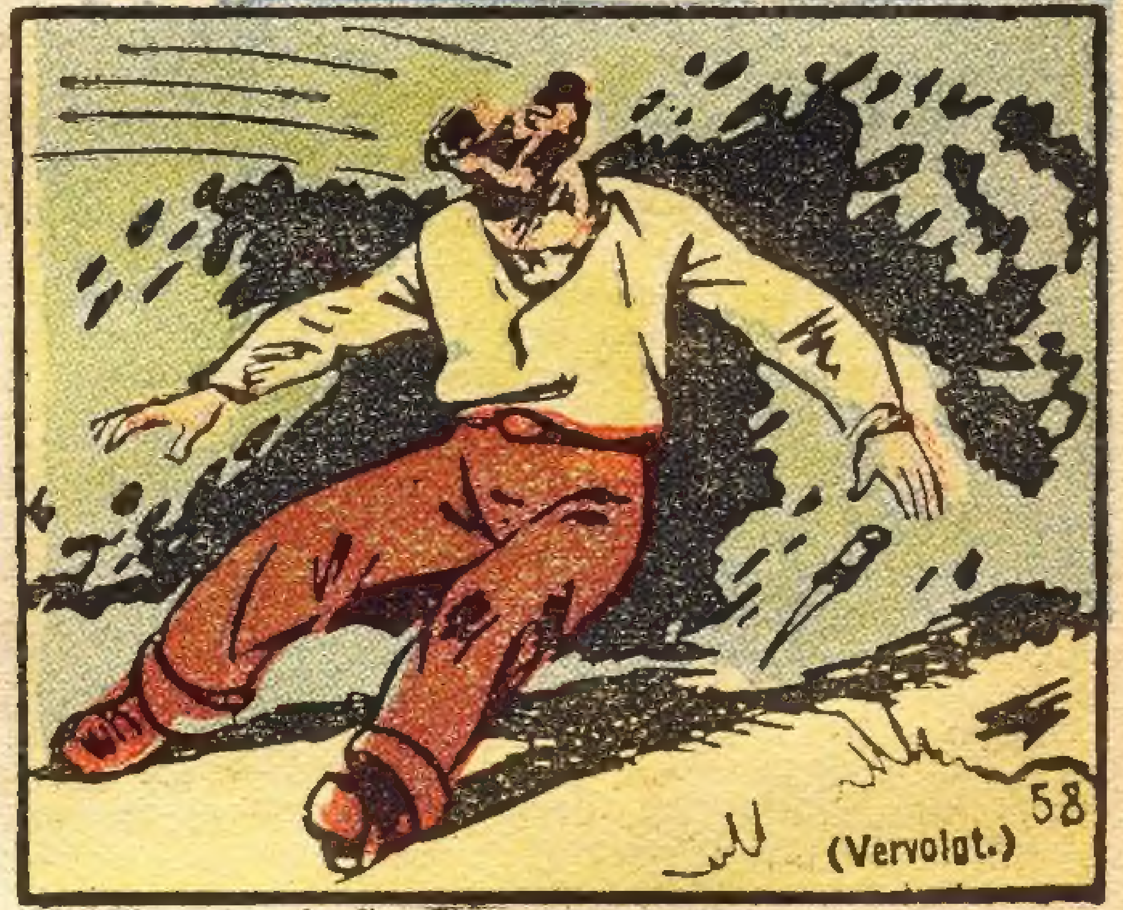

De Avonturen van Robbedoes

ROBBEDOES EN JAN TOK VERDIENEN VEEL GELD IN HET CIRCUS. ZE HEB-BEN BESLOTEN, DAT ZE DEZEN AVOND VOOR HET LAATST ZOUDEN OPTRE-DEN.

Christoffel COLUMBUS

DOOR JIJÉ

Terwijl de roerganger slaapt, drijft de « Santa Maria » naar de gevaarlijke klippen...

HEMEL ! WIJ LOOPEN VAST !

WAT HOOR IK ? GEKRAAK ! ZIJN WE GESTRAND?

HOLA ! ROERGANGER ! WAT GEBEURT ER ?

O SENOR ADMIRAAL, IK BEN EEN ELLENDELING ! WE ZIJN OP DE KLIPPEN GEVAREN !

WE ZIJN VERLOREN !

GESTRAND!

KALMTE ! ER IS NIETS VERLOREN, ALS GIJ MIJ GEHOORZAAMT ZONDER AARZELEN. ZET DE GROOTE SLOEP UIT, MET ZES MAN EN ANKER EN WACHT AAN DE ACHTERPLECHT... HAAST U, VOORDAT DE EBBE KOMT !

Wat de Genuees zeggen moge, de « Santa Maria » is verloren... Vlug naar de « Nina » !

JA ! JA !

HET DUURT ZOO LANG ! WAT DOEN ZE TOCH ? STRAKS IS HET TE LAAT !

NEEN ! HET IS TE LAAT !

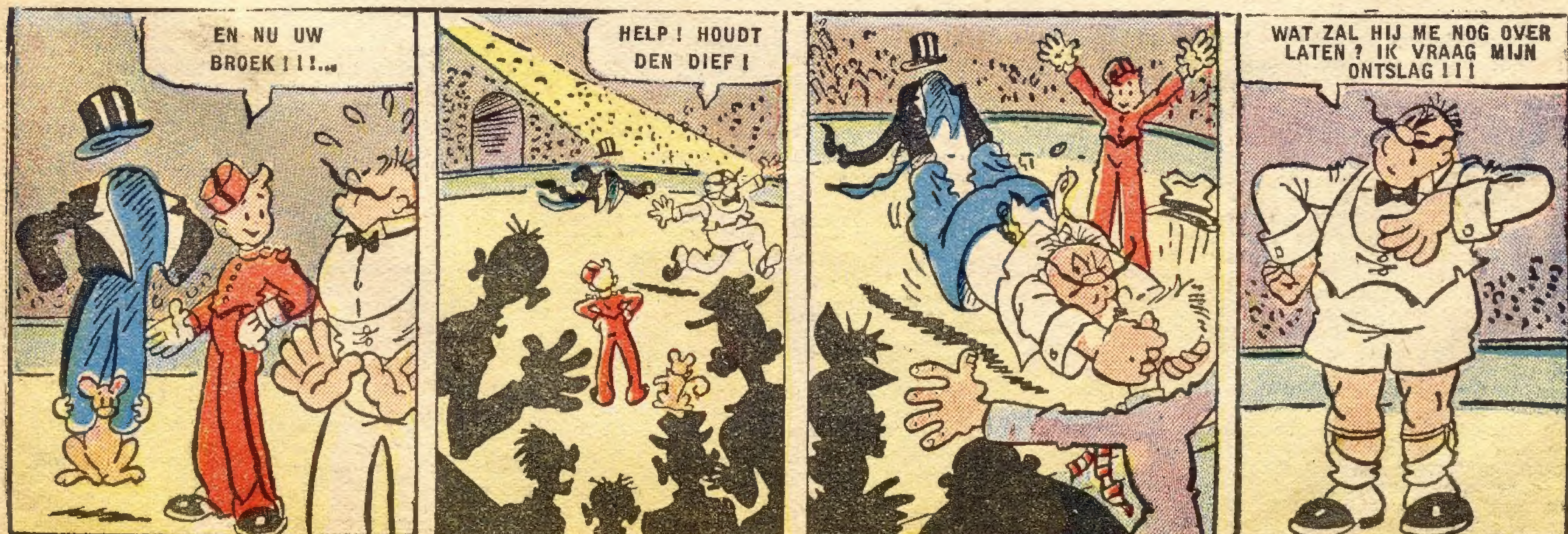
DAAR ZIJN ZE!

Neen, Juan, dat is de sloep van de « Nina ». Ik herken Martino Pinzon...

Uw matrozen hebben verraad gepleegd. Ik heb ze in boeien geslagen. Kan ik iets voor u doen?

JIJÉ 35

(Vervolgt.)

(Zie het vervolg op de laatste bladzijde.)

Als de zee roept

door L. Victor V. Edmond

(Vervolg)

Wij begonnen onze laatste zeilmanœuvres bij het naderen van Lundy eiland, waar wij den loods aan boord namen. Een beetje later gaven wij den tros aan boord van de boot, die ons naar de haven van Cardiff zou sleepen. Toen borgen wij de overgebleven zeilen en zongen de matrozen hun laatste zeemansliederen, waaronder « Leave her Johnnies, leave her », « Verlaat haar, Jantjes, verlaat haar ! » — met « haar » was natuurlijk het schip bedoeld. Spoedig waren wij aan de kaai gemeerd, waar we zouden lossen. Onze reis van Portland naar de Engelsche haven had honderd-drie-en-vijftig dagen geduurd.

Het was een prachtige dag omstreeks het midden der maand Juni. Zoodra een loopbrug het verkeer tusschen schip en wal mogelijk maakte, kwam een leger van lieden aan boord om bestellingen van de officieren en de bemanning te krijgen. Er waren kleermakers, schoenmakers, loopers voor logementhuizen en vertegenwoordigers van winkels onder. Zij wisten allen zeer goed, wat de uitbetaling van de bemanning van een zeilschip te beteekenen had.

Iedereen trachtte goede zaken te doen en het was 'n geroep en geschreeuw van belang.

De leerlingen hadden geen loon. Zij verkregen slechts de terugbetaling der premie, die, zooals in het contract beschreven was, verdeeld werd over de vier jaar. Het eerste jaar kreeg ik vier, het tweede zes, het derde acht en het laatste jaar twaalf pond sterling. Hieruit kan men het besluit trekken, dat een leerlink niet veel te verteren had buiten wat hem van huis werd meegegeven of gezonden. Juist daarom werden instellingen als de « Missions to Seamen » en andere zeemans-tehuizen zoo door de leerlingen en de zeelieden in het algemeen gewaardeerd.

Wat mij persoonlijk betreft, ik had juist genoeg om mijn thuisreis te bekostigen en vertrouwde verder op mijn moeder om mij het noodige zakgeld te verschaffen.

Den volgenden dag werd onze bemanning afgemonsterd. De leerlingen moesten nog enkele dagen blijven, om de lichte zeilen naar beneden te vieren, op te rollen en weg te bergen in de zeilkooi. De zwaardere zeilen zouden door de « riggers » of optuigers van den wal weggeborgen worden.

Eindelijk kwam het heuglijke nieuws, dat wij mochten huiswaarts keeren. Alles stond natuurlijk reeds klaar. Wij namen afscheid van den kapitein, van de officieren en van elkaar en uitten den wensch, ook de volgende reis samen te mogen zijn. « Willy » zou met mij tot Oostende reizen, om vandaar per spoor Memel in Duitschland te bereiken. De lezer weet reeds, dat de volgende reis van de « Falklandbank » haar laatste was.

Enkele uren later bevond ik mij met Willy in den trein, op weg naar Antwerpen. Willy was een aangenaam gezel geworden, sedert de eerste stuurman hem « klein had gekregen ». Er was niets meer te merken van de aanstellerij van toen hij pas aan boord kwam. Zijn karakter was nu heelemaal hervormd. Hij had weliswaar mijn plaats als zondebok ingenomen, gedurende die eerste weken, maar spoedig had hij zich aan de gewoonten van het nieuwe leven aangepast. Al koutend vervlogen de uren. In Oostende nam ik afscheid van hem en ik kwam zonder meldenswaardige gebeurtenissen te Antwerpen aan, waar ik mijn ouders en vrienden in uitstekenden toestand aantrof. Ik had nu reeds mijn vierde reis achter den rug.

V.

De Schipbreuk van de « Fernbank »

In het begin van de maand Juli kreeg ik bevel, naar Cardiff te reizen, ten einde dienst te nemen aan boord van de driemastbark « Fernbank ».

Ditmaal schafte ik me het grootste deel van mijn uitrusting in Antwerpen aan. Ik wilde de ondervinding, te Hamburg opgedaan, niet meer herhalen.

Mijn laatste dag thuis was weinig plezierig. Andermaal moest ik mijn ouders en vrienden achterlaten en weer wachtten mij maanden van stormen, windstilten, ontberingen, gevaren en eentonigheid. Ik nam dan ook met een zwaar hart afscheid van de mijnen.

Aan boord van de Harwich-boot wandelde ik mijmerend het dek op en neer. Zou ik met vroegere scheepsmaats varen ? Welke zou onze bestemming zijn ? Ik hoopte, dat het Santa-Rosalia niet zou wezen.

In mijn kooi luisterde ik naar al de geluiden aan boord, naar de stoomfluit, die mistseinen gaf, naar de machine, die vertraagde en naar alles, wat er boven mijn hoofd aan dek omging. Nu en dan hoorde ik de mistseinen van een ander stoomschip en ik was een beetje ongerust, daar mist op zee en in de buurt van schepen iets zeer gevaarlijks is. Alles hangt immers te veel af van het oordeel der gezagvoerders. De gevaren, die men kan zien en afweren, bezorgen den zeeman niet de zenuwachtigheid, die een mist op zee met zijn verrassingen en mogelijke misverstanden medebrengt. Daarenboven is een ongeval of aanvaring in den mist heel wat anders dan een soortgelijk geval bij helder weer. Ik trachtte nog een tijdje te onderscheiden, wat men aan dek uitvoerde... en sliep in.

Vroeg in den ochtend kwam de boot te Harwich aan, vanwaar ik per boottrein naar Londen vertrok. Daar moest ik van het sombere Liverpoolstreet- naar het Paddington-station, vanwaar ik per spoor Cardiff bereiken zou.

Spoedig vond ik de « Fernbank » gemeerd onder de kooltippen. Van op de kade wierp ik een blik op schip en tuig, ditmaal met een goede kennis van zaken. Ik bemerkte spoedig, dat de « Fernbank » veel lichter getuigd was dan de zware « Falklandbank », maar ik zag met voldoening ook, dat het een moderner bark was dan de « Allegiance ».

Na deze vluchtige overweging stapte ik aan boord. Op het achterdek bevond zich het dekhuisje, de « half-deck » der leerlingen. Dezen waren blijkbaar allen aan wal. Er waren vier kooien, waarvan er reeds drie ingenomen waren. In de kajuit stonden drie zeemanskoffers.

Terwijl ik mijn nieuwe verblijfplaats in oogenschouw nam, hoorde ik iemand kuchen. Het was de nachtwaker, dien ik op de « Allegiance » had ontmoet. Wij herkenden elkaar oogenblikkelijk en begonnen een genoeglijk praatje.

— Herinnert gij u niet, vroeg hij, hoe een rat over een der meertouwen van de « Allegiance » naar wal liep, bij onze vorige ontmoeting, en dat ik toen een ramp voorspelde, volgens ons zeemansbijgeloof ?

Ik antwoordde, dat ik hem wel zooiets had hooren mompelen en vroeg hem lachend, of hij ditmaal iets dergelijks had opgemerkt.

— Gelukkig niet, zei hij.

Wij praatten dan verder over koetjes en kalfjes en op zeker oogenblik klonk het ironisch uit zijn mond : dat ik nu zeker wel wat had bijgeleerd en waarschijnlijk geen hulp meer noodig had om mijn uitrusting te beoordeelen.

— Waarop ik hem niet minder ironisch antwoordde : dat ik ditmaal niet beladen was met sigaren of tabak, maar dat ik toch genoeg had om hem tevreden te stellen, indien hij mij een handje wou toesteken. Mijn reisgoed stond namelijk nog op de kaai, onder de hoede van een koetsier.

Nadat alles aan boord gebracht was, ging ik op mijn koffer zitten en vroeg wat uitleg over den kapitein, de officieren en de leerlingen.

Ik vernam, dat de kapitein nog jong was, 'n jaar of dertig, en dat zijn vrouw — van ongeveer denzelfden leeftijd — de reis zou meemaken. De eerste stuurman was een kleurling, maar toch ook Britsch onderdaan. De drie leerlingen, die naar den schouwburg waren, kende ik niet.

Omstreeks middernacht werd ik door mijn scheepsmaats gewekt. Zij hadden mij pas den volgenden dag verwacht. Ik sprong uit mijn kooi, waarop de gebruikelijke voorstelling volgde. Er waren eigenlijk slechts twee leerlingen, de eene Gorman, de andere Arnouts. De vermeende derde leerling was de hofmeester, die in ons logies verbleef tot zijn kajuit zou geschilderd zijn.

Ik vernam, dat zij allen tevreden waren over de aanwezigheid der vrouw van den kapitein aan boord. Een der jongens had er ondervinding van en zei ons, dat dit in veel gevallen een groote verlichting beteekende in het leven der leerlingen.

Den volgenden morgen werden wij om halfzes gewekt voor de koffie ; om zes uur begon het werk. Het was nu voor een tijdje gedaan met de verlofdagen.

Ik stelde mij voor aan den eersten stuurman, die, al was hij nog jong, den indruk maakte, een goed zeeman te zijn en, naar zijn spraak en manieren te oordeelen, een beschaafd man was. De tweede stuurman, mijnheer Thomson, was nog niet aan boord. Hij zou pas met de bemanning komen.

De leerlingen waren er niet erg mee in hun schik, dat Mr. Thomson als officier boven hen stond. Wij hadden dit gevoel niet, omdat hij minderwaardig zou zijn inzake bekwaamheid — integendeel, later heeft hij bewezen, dat hij een buitengewoon kundig officier en flinke zeeman was. — De waker had hem gezien en vertelde ons, dat het een man van middelbaren leeftijd was en dat hij niet heelemaal zwart was zooals de negers, maar wij waren nog jong en het feit, dat hij een kleurling was, maakte daarom des te dieperen indruk op ons. Wij bespraken het geval onder elkaar en verborgen onze teleurstelling niet.

Het laden ging zijn gewonen gang en het schip werd nu gedurig onder de tippen verhaald. Na het ontbijt overhandigde ik den brief van de reeders aan den kapitein.

Hij ondervroeg mij enkele minuten en deelde mij dan mede, dat de « Fernbank » naar Mozambique, in Portugeesch Oost-Afrika, zou varen. Hij voegde er aan toe, dat wij over enkele dagen zouden vertrekken en uitte den wensch, dat wij elkaar tijdens de reis goed zouden begrijpen. Ik was zeer tevreden over deze kennismaking, daar ik er mij van had kunnen overtuigen, dat Captain Sherwood, evenals de eerste stuurman een beschaafd mensch was.

De leerlingen moesten de lichte zeilen uit de zeilkooi halen op de ra's trekken en aanslaan, alsook het touwwerk nazien, terwijl de « riggers » de zware karweien hadden uit te voeren.

Door het aan boord nemen der lading kolen, lag het schip soms naar de eene, dan weer naar de andere zijde geheld. Het kolenstof drong overal door en wanneer wij 's avonds het werk staakten, was het nog een lastige karwei, ons goed te wasschen, eer wij aan wal gingen.

Den morgen na het aanmonsteren kwam onze bemanning aan boord. Zij bestond grootendeels uit verloopen kerels, die reeds flink gebruik, of juister, misbruik hadden gemaakt van hun voorschot of « advance note ». Ook slopen er reeds verdachte lieden in den omtrek van ons schip. Het waren de woekeraars, die de voorschotbriefjes — welke pas na het vertrek betaalbaar zijn — tegen hoogen interest hadden uitgewisseld en er zich van kwamen vergewissen, of hun « klanten » wel meevoeren.

De bemanning telde twee-en-twintig koppen : de kapitein, diens echtgenoote, die als stewardess was aangemonsterd, twee stuurlieden, den bootsman, den zeilmaker, den timmerman, den kok, den hofmeester, tien matrozen en de drie leerlingen. De onder-officieren waren Engelschen, met uitzondering van een neger. Het overige der bemanning bestond uit een paar Britten, verder Spanjaarden, Italianen, Noren en een Fin.

De « Fernbank » zelf was een sierlijke, grijs geschilderde stalen bark van ongeveer 1400 registerton en met Royals. Zij was goed ingericht voor de officieren, in de schoone, lange kampanje. Den laatsten dag namen wij proviand en alle benoodigdheden voor een lange reis aan boord, wij zorgden er vooral ook voor, dat de tank met drinkbaar water goed gevuld werd. Voordat we 's avonds nog een laatste maal aan land gingen om een en ander aan te schaffen, schreven wij onze brieven. Den volgenden morgen werden wij al zeer vroeg door een sleepboot naar zee getrokken. Er was geen levende ziel om afscheid te nemen en dat is steeds pijnlijk, wanneer men een lange reis in het vooruitzicht heeft.

Zoodra we buiten waren, begonnen we zeil te zetten en daar de wind ons gunstig was, werd de sleepboot spoedig losgeworpen en de loods afgezet. Dan werden de wachten gekozen. Gorman en ik werden door den tweeden stuurman genomen. Arnouts kwam dus in dienst van den eersten.

Nadat meer zeil bijgezet was, de sleeptros ingehaald en de ankers goed op de voorplecht vastgesjord waren, werd er een wacht naar beneden gezonden en de gewone routine nam een aanvang. Het schip was gemakkelijk te manœuvreeren en alles veel lichter dan op de « Falklandbank ». De hondenwachten werden genoeglijk samen doorgebracht. Arnouts was een goed banjo-speler en verschafte de noodige muziek, terwijl wij het orkest volledigden met het rinkelen van vorken en messen tegen de glazen, wat natuurlijk meer luidruchtig was dan muzikaal aandeed.

Al was er dus de noodige ontspanning, toch werd ook het studeeren niet verwaarloosd. Mijn scheepsmaats waren nog zeer ten achter inzake zeevaartkunde en zeemanschap, en niet weinig verheugd, dat ik hun af en toe een handje toestak. Arnouts moest nog slechts acht maanden dienst doen voor het examen, terwijl Gorman en ik ieder evenveel diensttijd achter den rug hadden.

Wij begonnen nu ook weer spoedig onze zeilen te verwisselen. Onze matrozen, die net paria's leken, toen wij hen voor de eerste maal zagen, bleken toch op de hoogte te zijn van hun taak. Ook was ik van gevoelen, dat de beste plaats voor deze pikbroeken op een schip was, ver van de bekoringen aan wal.

Gewapend met het noodige zeemansgerief en met het onmisbare mes om een of andere karwei te verrichten, beklom ik met moed het want ; en daar zat ik dan, een honderd voet boven het dek, als te paard op een ra, terwijl ik matrozenliedjes zong, zoo hard als mijn stem het maar toeliet. Op het einde van de wacht werd ik gewoonlijk door Arnouts afgelost.

Deze was ook in het bezit van een kwadrant. Dat beteekende een aangename verrassing, daar wij thans waarnemingen konden doen zonder de officieren lastig te vallen. Wij kregen daarenboven van den kapitein verlof, af en toe van den chronometer den tijd voor de lengtebepaling op te nemen. Dank zij onze vroegere studies, onze opgedane ervaring en nu de practische oefeningen met instrumenten, konden wij langzamerhand het examen met vertrouwen tegemoet zien.

De echtgenoote van den kapitein was een lieve dame, die spoedig door iedereen gewaardeerd werd. Door haar toedoen kreeg de hofmeester opdracht, ervoor te zorgen, dat al wat er van de officierentafel overschoot aan ons werd gegeven. Dit verdeelden wij onder elkaar en ik hoef wel niet te zeggen, hoe dankbaar wij haar hiervoor waren.

(Wordt vervolgd.)

DON BOSCO, Robbedoes Nummer Eén

DON BOSCO, KONINGIN-MOEDER MARIA-TERESA IS OVERLEDEN EN DE KONINGIN IS ZEER ERNSTIG ZIEK...

VIER DAGEN LATER...

JONGENS, ONZE KONINGIN IS OVERLEDEN... LATEN WE VOOR HAAR BIDDEN EN TEVENS VOOR ONZEN ZWAARBEPROEFDEN KONING...

DON BOSCO HAD GELIJK !

EENIGEN TIJD LATER, OP EEN WINTERAVOND.

GIOVANNI, IK GELOOF, DAT ER GEKLOPT WORDT.

AWEL, MOEDER !

WILT GE MEEKOMEN, DON BOSCO ? GE KUNT IEMAND EEN GROOTEN DIENST BEWIJZEN !

IK KOM, DOMENICO

WAAR BRENGT GE ME HEEN ?

IK WEET HET ZELF NIET, DON BOSCO... KOM MAAR MEE !

HIER IS 'T, DON BOSCO !...

EEN PRIESTER ?... GOD ZIJ DANK !

WAT KAN IK VOOR U DOEN, MOEDERTJE ?

MIJN JONGEN, MIJN GIULIO, LIGT OP STERVEN. HIJ VRAAGT OM EEN PRIESTER EN HIJ WAS ZOO TEGEN DEY KERK !

EEN UUR LATER...

DANK ZIJ U, DOMENICO, IS DIE MAN IN VREDF MET O. L. HEER GESTORVEN.. MAAR HOE WIST GE, DAT DAAR 'N STERVENDE WAS ?...

VRAAG ME DAAR NIET NAAR, DON BOSCO. GE WEET HET IMMERS TOCH WEL... GE RAADT ALLES !...

IK HEB DIKWIJLS OP DAT VENTJE GELET, DAT U DAARSTRAKS IS KOMEN HALEN, GIOVANNI. HIJ IS ZOO VROOM ALS EEN ENGEL

DAT IS DOMENICO SAVIO, MOEDER... HET IS WERKELIJK EEN ENGEL... HIJ HEEFT ME DEN WEG GEWEZEN NAAR EEN STERVENDE, IN EEN BUURT, DIE IKZELF NIET KEN... DE VOORZIENIGHEID LEIDDE HEM

ONZE KRUISWOORDRAADSELS

KRUISWOORDRAADSEL Nr. 233.

HORIZONTAAL :

1 : Italiaansch eilandje in de Middellandsche Zee. — 2 : Vrouwennaam. - Sterke drank. — 3 : Bijwoord. - Voetafdruk. - Boterham — 4 : Rist. - Ik. - Lichaamsdeel. — 5 : Kloosterling. - Mevrouw. — 6 . Slede. - Aapachtig dier. — 7 : Geeuwer. - Gevangenis. — 8 : Vochtig. - Ivoor. - Partijgenoot. — 9 : Reeds - Opperkellners. - Persoonlijk voornaamwoord (omgekeerd). — 10 : Hond. - Eikenschors. — 11 : Havenstad in Frankrijk (Middellandsche Zee).

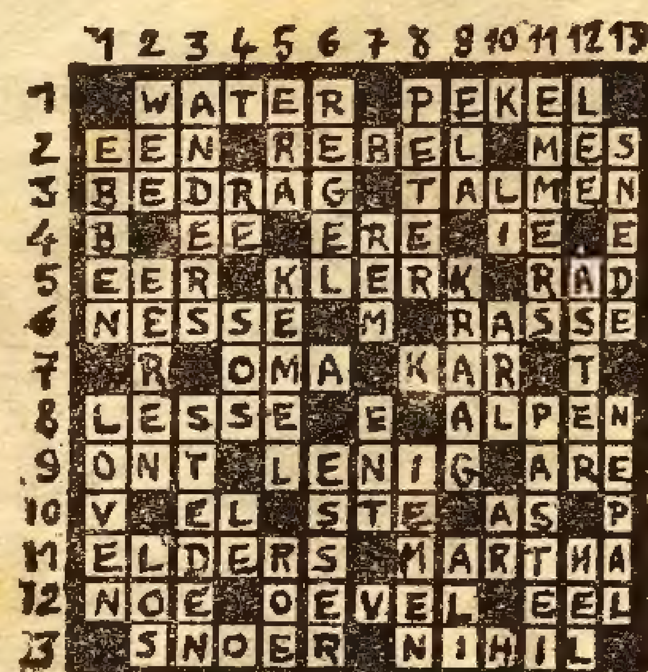
VERTIKAAL :

1 : Stad in Frankrijk. — 2 : Meisjesnaam. - Paling. — 3 : Zoogster. - Gaat. - Raad ! — 4 : Verkeerd. - Gemeente in Henegouwen. — IJzerhoudende aarde. — 5 ; Specerij. - Beeldraadsel. — 6 : Koning van Basan (Oud-Testament). - Fransch lidwoord. — 7 : Illusievoorstelling. - Sierdeken op een bed. — 8 : Tijdmaat. - Japansche rozeroode edelsteen. - Achtervoegsel. — 9 : Samenwerkende maatschappij. - Mannennaam. - Groote inhoudsmaat. — 10 : Reuzenslang. - Boom. — 11 : Streek in Noord-West-Frankrijk.

KON NIET ANDERS !

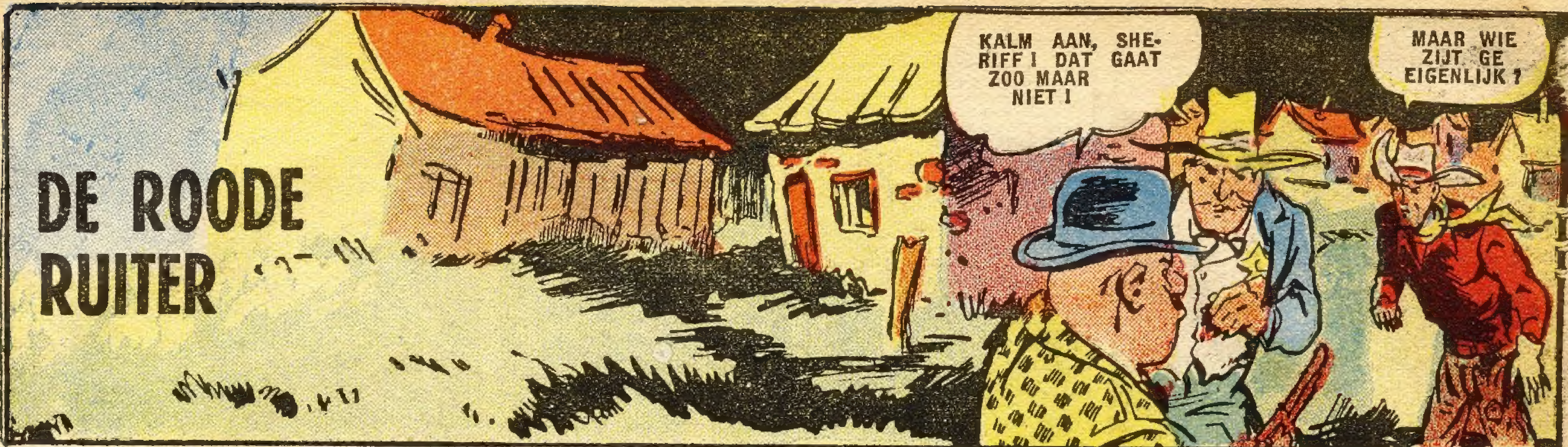
De waarzegster. — In uw toekomst zie ik veel zwarte dagen !

Raadpleger. — Kan uitkomen ! Ik ben schoorsteenveger !

OPLOSSING VAN Nr. 232.

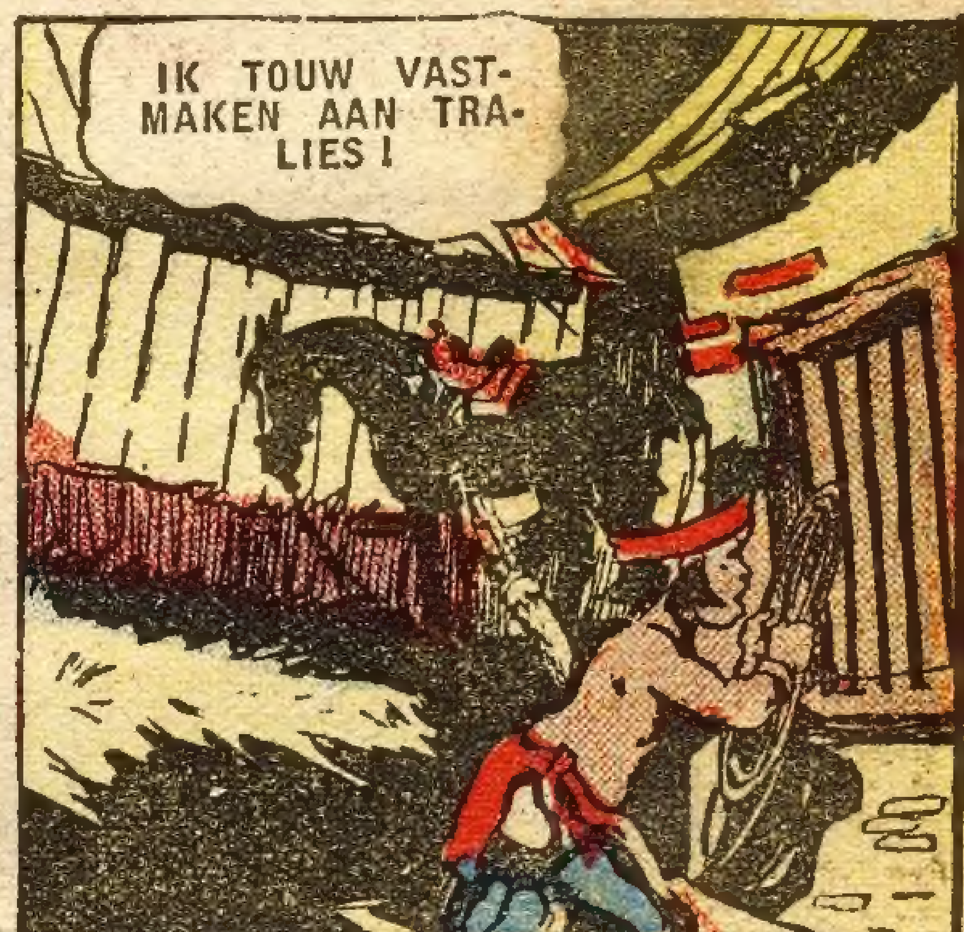

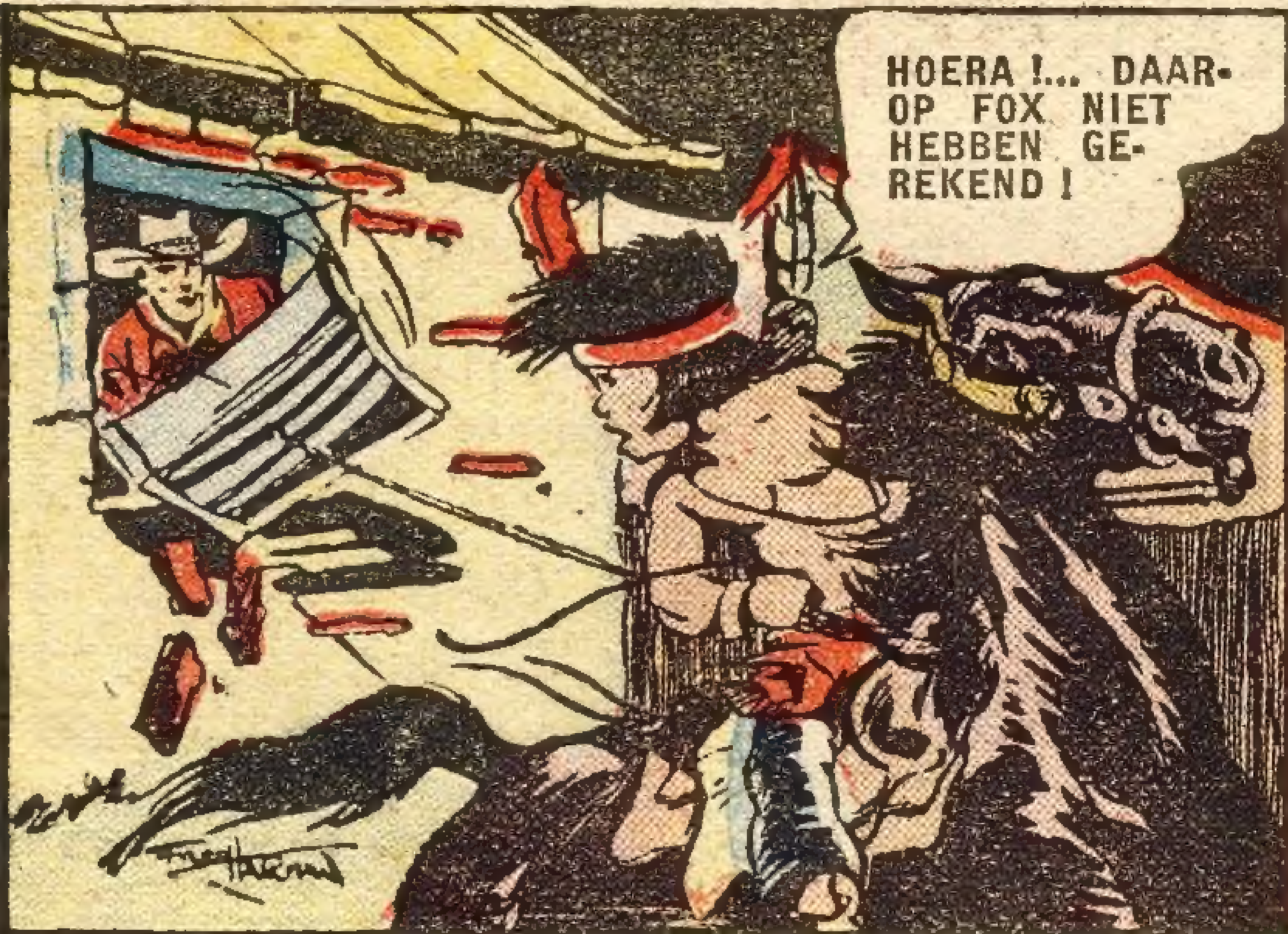

Uitg. J. Dupuis, Zonen en Co., Ommeganckstr. 21, Antwerpen. — H. R. Antwerpen 79.317.